

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โลกในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปจากอดีตในหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม สิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้โลกแบบเดิม ๆ เปลี่ยนแปลงไปสู่ยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) เทคโนโลยีจึงถูกนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดความถูกต้อง ความคล่องตัวและความรวดเร็ว ในระบบการศึกษาที่เช่นกัน สิ่งที่จะช่วยให้ การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพนั้นต้องมีสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม คอมพิวเตอร์จึงได้เข้ามามี บทบาทในวงการการศึกษา มีการนำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเรียนการสอน ทั้งนี้เนื่องมาจาก คอมพิวเตอร์สามารถใช้เป็นเครื่องมือช่วยสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งคอมพิวเตอร์เป็นสื่อที่มี คุณภาพ เมื่อมีการนำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเรียนการสอนจะทำให้มีปฏิสัมพันธ์กันได้ในระหว่าง ผู้เรียนกับคอมพิวเตอร์ เช่นเดียวกับการเรียนการสอนระหว่างครูกับนักเรียนที่อยู่ในห้องเรียนปกติ (กิตานันท์ มลิทอง, 2536) นอกจากนี้การจัดการเรียนการสอนด้วยคอมพิวเตอร์ยังช่วยเพิ่มแรงจูงใจ เพราะเป็นประสบการณ์แสง สี เสียงและภาพที่สามารถเคลื่อนไหว สามารถโต้ตอบกับผู้เรียนได้ ทำให้ ผู้เรียนสามารถจดจำได้ดีขึ้น และยังช่วยสร้างบรรยากาศให้มีความอดทน ทำให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อ การเรียน

การจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการ ได้เน้นหลักสูตรให้ผู้เรียนสามารถ เรียนรู้และสร้างสรรค์ได้ด้วยตนเอง โดยผู้สอนจะเป็นเพียงผู้ชี้แนะ ดังนั้นจึงควรหารูปแบบวิธีการสอน เพื่อให้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น ด้วยเหตุผลดังกล่าวแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) จึงได้กำหนดการศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้เรียนรู้จักวิธีแสวงหา ความรู้ด้วยตนเองมากขึ้นในรูปแบบและวิธีที่หลากหลายรวมทั้งให้ผู้เรียนเกิดการรักที่จะเรียนรู้อย่าง ต่อเนื่องตลอดชีวิต (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543) การเรียนรู้ออนไลน์ (e-Learning) เป็น ระบบการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีเว็บและเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีสภาวะแวดล้อมที่ สนับสนุนการเรียนรู้ที่มีชีวิตชีวา (Active Learning) และการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child Center Learning) ผู้เรียนเป็นผู้คิดตัดสินใจโดยการสร้างความรู้และความเข้าใจใหม่ ๆ ด้วย ตนเอง สามารถเชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้ให้เข้ากับชีวิตจริง ครอบคลุมการเรียนทุกรูปแบบ ทั้งการเรียนทางไกลและการเรียนผ่านเครือข่ายระบบต่าง ๆ โดยเฉพาะการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ใน องค์การที่ต้องการความยืดหยุ่นและการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การเรียนรู้ออนไลน์เป็นทางเลือก หนึ่งที่ได้รับ ความสนใจมากที่สุดในการพัฒนาความรู้สำหรับองค์กร เนื่องจากไม่มีข้อจำกัดด้านเวลา และสถานที่ มีความยืดหยุ่น ความสะดวกสบาย ได้รับการตอบสนองแบบทันที และค่าใช้จ่ายที่ เหมาะสม (Hall, 2003) ข้อมูลวิจัยจากวารสาร Packet Cisco Vol.12 No.3 (Thailand Securities Institute, 2004) แสดงผลการวิจัยไว้ว่าการเรียนรู้ออนไลน์สามารถเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนรู้ ได้ถึง 30% ประหยัดเวลาได้ 30% และลดค่าใช้จ่ายได้ถึง 40%

จากการที่เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทกับชีวิตประจำวันเพิ่มมากขึ้น ผลการสำรวจ คราวเรือนประจำปี 2554 ที่รวบรวมโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ รายงานว่าประเทศไทยมีผู้ใช้

คอมพิวเตอร์ร้อยละ 32.1 ใช้อินเทอร์เน็ต ร้อยละ 24.72 และใช้โทรศัพท์มือถือ ร้อยละ 66.43 แสดงให้เห็นถึงการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น และเมื่อประเทศจำเป็นต้องเปลี่ยนผ่านจากระบบอะนาล็อกเป็นระบบดิจิทัล ถึงปี 2556 จะมีคอมพิวเตอร์แท็บเล็ตเพื่อยกระดับการศึกษา รวม 2.6 ล้านเครื่อง ปี 2557 ประมาณการว่ามูลค่า e-Commerce จะสูงกว่า 60,800 ล้านบาท ปี 2558 โครงข่ายบรอดแบนด์ที่มีคุณภาพจะถึงประชาชนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 เมื่อมีการใช้งานอุปกรณ์คอมพิวเตอร์มากยิ่งขึ้นสิ่งที่ตามมาด้วยคือ ภัยคุกคามต่าง ๆ ที่เกิดจากการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ รัฐบาลจึงให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการรับมือกับภัยคุกคามทางออนไลน์ที่มาพร้อมกับความก้าวหน้านี้ (ThaiCERT, 2556)

จากประโยชน์ของการเรียนรู้ออนไลน์ และความสำคัญของการรักษาความปลอดภัยทางคอมพิวเตอร์ที่กล่าวมานั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจพัฒนาบทเรียนออนไลน์ เรื่อง จริยธรรมและความปลอดภัยทางคอมพิวเตอร์ โดยใช้ระบบการจัดการเรียนรู้ด้วยระบบ Moodle เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ในการเรียนการสอนและผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและลดปัญหาและอุปสรรคต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน เพื่อให้สอดคล้องกับ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ว่า “ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เพื่อการศึกษาในโอกาสแรกที่ทำได้ เพื่อให้มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยี เพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต” ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของการพัฒนาบทเรียนออนไลน์ เรื่อง จริยธรรมและความปลอดภัยทางคอมพิวเตอร์ สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี โดยมีการแสดงรูปภาพต่าง ๆ ในบทเรียน มีการทดสอบก่อนเรียน แบบทดสอบท้ายบทเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน นอกจากนี้ ผู้เรียนยังสามารถเรียนจากบทเรียนออนไลน์ได้ด้วยตนเองได้ทุกที่ ทุกเวลา ตามความต้องการของผู้เรียน หากเกิดความสงสัยผู้เรียนสามารถกลับมาทบทวนความรู้ได้ตามความต้องการของแต่ละบุคคลซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้

1.2 วัตถุประสงค์

- 1.2.1 เพื่อวิเคราะห์ ออกแบบ และพัฒนาบทเรียนออนไลน์ เรื่อง จริยธรรมและความปลอดภัยทางคอมพิวเตอร์ สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
- 1.2.2 เพื่อหาประสิทธิภาพของบทเรียนออนไลน์ตามเกณฑ์ 85/85
- 1.2.3 เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่ผ่านการเรียนด้วยบทเรียนออนไลน์ที่สร้างขึ้น
- 1.2.4 เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนออนไลน์ที่สร้างขึ้น

1.3 สมมุติฐานการวิจัย

- 1.3.1 ประสิทธิภาพของบทเรียนออนไลน์ เรื่อง จริยธรรมและความปลอดภัยทางคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 85/85
- 1.3.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนมีค่าไม่น้อยกว่า 60

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การสร้างบทเรียนออนไลน์ เรื่อง จริยธรรมและความปลอดภัยทางคอมพิวเตอร์ สำหรับ นักศึกษาปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อหาประสิทธิภาพของบทเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้และความพึงใจของผู้เรียน โดยมีขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1.4.1 ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

1.4.1.1 ประชากร คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคปกติ สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ที่ลงทะเบียนในรายวิชาจริยธรรมและความปลอดภัยทางคอมพิวเตอร์ ปีการศึกษาที่ 1/2557 จำนวน 71 คน

1.4.1.2 กลุ่มตัวอย่าง สำหรับหาประสิทธิภาพของบทเรียน ประสิทธิภาพทางการเรียนรู้และความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนออนไลน์ที่พัฒนาขึ้น คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคปกติ สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ที่ลงทะเบียนในรายวิชาจริยธรรมและความปลอดภัยทางคอมพิวเตอร์ ปีการศึกษาที่ 1/2557 ซึ่งการเลือกกลุ่มตัวอย่างนี้ใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลาก จำนวน 60 คน

1.4.2 ขอบเขตเนื้อหา

1.4.2.1 ขอบเขตของบทเรียนออนไลน์ ที่พัฒนาขึ้นเป็นบทเรียนแบบเนื้อหาใหม่ (Tutorial) ซึ่งส่วนประกอบของบทเรียนที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย

- 1) บทนำเรื่อง (Title)
- 2) คำชี้แจงบทเรียน (Instruction)
- 3) วัตถุประสงค์ของบทเรียน (Objective)
- 4) รายการให้เลือก (Main Menu)
- 5) แบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test)
- 6) เนื้อหาบทเรียน (Information)
- 7) แบบทดสอบท้ายบทเรียน (Test Lesson)
- 8) แบบทดสอบหลังเรียน (Post-Test)

1.4.2.2 ขอบเขตความสามารถของระบบการจัดการเรียนการสอน

- 1) ส่วนของอาจารย์ มีความสามารถ ดังนี้
  - ก. ระบบจัดการกับบทเรียน ประกอบด้วย การกำหนดวัตถุประสงค์ของบทเรียน การสร้างบทเรียนตามวัตถุประสงค์ของบทเรียน การสุ่มข้อสอบตามวัตถุประสงค์ของบทเรียน การคิดคะแนน การหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
  - ข. มีระบบฐานข้อมูลของผู้สอน แก้ไขข้อมูลส่วนตัวได้
  - ค. สามารถตรวจผลการเรียนของผู้เรียนได้
- 2) ส่วนของผู้เรียน มีความสามารถ ดังนี้
  - ก. มีระบบฐานข้อมูลของผู้เรียน ใช้เก็บทะเบียนข้อมูลของผู้เรียนแต่ละคนไว้ในฐานข้อมูล ได้แก่ ข้อมูลการเข้าเรียนของผู้เรียน ผลการทดสอบก่อนเรียน ผลการทดสอบท้าย

บทเรียนและผลการทดสอบหลังเรียน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการบริหารการจัดการเรียนการสอน การปรับปรุงการเรียนการสอน การหาประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียน

ข. มีห้องสนทนา (Chat Room)

ค. มีระบบกระดานข่าว (Web Board)

1.4.3 ขอบเขตด้านระยะเวลาและพื้นที่

1.4.3.1 ระยะเวลาการดำเนินการวิจัย ตั้งแต่ วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2557 ถึง วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2558

1.4.3.2 พื้นที่ในการศึกษาวิจัย นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

1.4.4 ตัวแปรที่ศึกษา

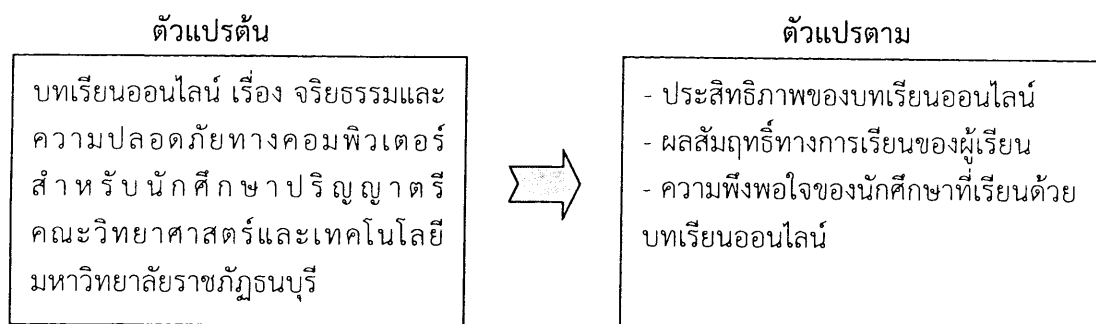
ตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วย

1.4.4.1 ตัวแปรต้น คือ บทเรียนออนไลน์ เรื่อง จริยธรรมและความปลอดภัยทางคอมพิวเตอร์ สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

1.4.4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

- 1) ประสิทธิภาพของบทเรียนออนไลน์
- 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนบทเรียนออนไลน์
- 3) ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนออนไลน์

1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากกรอบแนวคิดการวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการกำหนดตัวแปรต้นที่ใช้ในการทำวิจัย คือ บทเรียนออนไลน์ เรื่อง จริยธรรมและความปลอดภัยทางคอมพิวเตอร์ สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพของบทเรียนออนไลน์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนด้วยบทเรียนออนไลน์

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับ

1.6.1 ได้บทเรียนออนไลน์ เรื่อง การพัฒนาบทเรียนออนไลน์ เรื่อง จริยธรรมและความปลอดภัยทางคอมพิวเตอร์ สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

1.6.2 สามารถใช้เป็นแนวทางในการสร้างบทเรียนออนไลน์โดยผ่านระบบการจัดการเรียนรู้เรื่องอื่น ๆ ต่อไปได้